

Gevolmachtigd onderschrijvers: wettelijke regeling inzake statuut en toezicht treedt in werking

VERZEKERING

Verzekeringsbemiddeling en distributie – Gevolmachtigd onderschrijver (underwriting agent)

ASSURANCES

Intermédiaires d'assurances et distribution – Souscripteur mandaté (underwriting agent)

De artikelen 28-33 van wet van 3 april 2019 betreffende de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie (BS 10 april 2019) of “Brexitwet”, voeren een nieuw type verzekeringstussenpersoon in: de gevolmachtigd onderschrijver, ook bekend als *underwriting agent* of gevolmachtigd agent.

Een gevolmachtigd onderschrijver is een tussenpersoon die voor rekening van een verzekeraar risico's accepteert, de premie bepaalt en polissen afsluit. Diens tussenkomst laat verzekeraars toe om zonder grote investeringen een bepaalde (niche)markt te verkennen. Verzekeringnemers hebben op hun beurt baat bij de specifieke kennis van de gevolmachtigd onderschrijver voor een correcte plaatsing van hun (bijzonder) risico. Zeker in de context van medeverzekering – waarbij eenzelfde risico gelijktijdig en in onderling overleg verzekerd wordt door verschillende verzekeraars, elk slechts voor hun deel – speelt de gevolmachtigd onderschrijver vaak een belangrijke rol. Hij blijft wel een tussenpersoon die slechts voor rekening optreedt: de verzekeringsovereenkomst komt tot stand tussen de verzekeringnemer en de verzekeraar.

Tot nu toe bestond er voor deze specifieke activiteit geen bijzondere reglementering in België, i.t.t. de regeling in Nederland of het Verenigd Koninkrijk. De noodzaak voor een wettelijke regeling is allereerst ingegeven door de *Brexit*: luidens de memorie van toelichting zouden gevolmachtigd onderschrijvers, bij gebrek aan inschrijving in een lidstaat van de EU, in geval van een “hard Brexit” hun toegang tot de Europese markt verliezen. Hierdoor zou volgens de wetgever een gespecialiseerd en onontbeerlijk verzekeringsaanbod voor Belgische ondernemingen verdwijnen. Ten tweede moet de regeling (i) meer transparantie en duidelijkheid bieden, (ii) fraudegevallen met tussenpersonen zonder mandaat (zgn. *ghost underwriting*) voorkomen en (iii) garanderen dat deze tussenpersonen beschikken over een voldoende robuuste organisatie (*Parl.St.* Kamer 2018-19, nr. 3554/01, 21 en 24).

De nieuwe regeling wijzigt de wet van 4 april 2014 (W.Verz.) op drie vlakken.

Allereerst wordt een definitie van het begrip “gevolmachtigd onderschrijver” opgenomen: “*gevolmachtigde onderschrijver*: de verzekeringstussenpersoon die, als lasthebber van één of meer verzekeringsondernemingen, bevoegd is om de dekking van risico's te accepteren, in naam en voor rekening van die verzekeringsondernemin-

gen, en verzekeringsovereenkomsten te sluiten en te beheeren.” (art. 5, 21°/9 W.Verz.).

Ten tweede worden wijzigingen aangebracht aan de inschrijvingsvereisten (art. 259-263 W.Verz.):

- in artikel 259, § 1, vierde lid wordt een nieuwe categorie van tussenpersoon gecreëerd: “*Het door de FSMA bijgehouden register van de verzekerings- en nevenverzekeringstussenpersonen wordt onderverdeeld in de volgende categorieën: ‘verzekeringsmakelaars’, ‘verzekeringsagenten’, ‘verzekeringssubagenten’, ‘neven-verzekeringstussenpersonen’ en ‘gevolmachtigde onderschrijvers’;*”
- in artikel 259 W.Verz. wordt een § 1/1 ingevoegd, luidende: “*Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van artikel 271 mag een verzekeringstussenpersoon zijn activiteiten slechts uitoefenen als hij in de desbetreffende categorie van het register van de verzekeringstussenpersonen is ingeschreven.*”;
- artikel 263 W.Verz. wordt als volgt vervangen: “*Voor de in dit deel bedoelde werkzaamheden, mag niemand de titel dragen van verzekeringmakelaar, verzekeringsagent, verzekeringssubagent, herverzekeringmakelaar, herverzekeringagent, herverzekeringssubagent of gevolmachtigde onderschrijver, of van makelaar, agent, subagent of onderschrijver, met verwijzing naar de activiteit van verzekeringen, herverzekeringen, verzekerings- of herverzekeringdistributie, tenzij hij in de desbetreffende categorie van het register van de verzekeringstussenpersonen of het register van de herverzekeringstussenpersonen is ingeschreven.*”

De derde en laatste wijzigingen betreffen de vereisten van vakbekwaamheid en organisatorische vereisten (art. 264-267 W.Verz.):

- artikel 266, 6° W.Verz. wordt aangevuld met een lid dat bepaalt: “*De tussenpersoon mag, wat zijn activiteit van verzekeringsdistributie in België betreft, slechts handelen met gevolmachtigde onderschrijvers die voor deze activiteit zijn ingeschreven of toegelaten zijn om deze activiteiten in België uit te oefenen in toepassing van artikel 271.*”;
- er wordt een nieuw artikel 267/1 ingevoegd: “*De verzekeringstussenpersonen die de activiteit van gevolmachtigde onderschrijver uitoefenen,*
1° *beschikken over een passende organisatie die is afgestemd op de aard, de omvang en de complexiteit van de uitgeoefende activiteiten, alsook op de eraan verbonden risico's, met het oog op de naleving van de bepalingen van deze wet. De Koning kan de nadere regels voor de invulling van de vereiste van passende organisatie bepalen;*
2° *vermelden op hun website of, bij gebrek daaraan, verstrekken op duurzame drager op verzoek van hun klanten, de naam van alle verzekeringsondernemingen die hun een mandaat hebben verleend, alsook de verzekeringstakken waarvoor ieder mandaat werd verleend;*
3° *vermelden op iedere verzekeringspolis de naam van de verzekeringsonderneming of verzekeringsondernemingen*

in wiens naam en voor wiens rekening de polis werd afgesloten door de gevolmachtigde onderschrijver; 4° moeten eveneens voldoen aan de bepalingen van deze afdeling die van toepassing zijn op de verzekeringsmaakte-lars.”

De bepalingen inzake het statuut en de activiteiten van de gevolmachtigd onderschrijvers zijn in werking getreden op 10 april 2019.

Wet tot toegankelijker maken van rechtsbijstandsverzekering gepubliceerd in Belgisch Staatsblad

VERZEKERING

Rechtsbijstandverzekering

ASSURANCES

Assurance protection juridique

De wet van 22 april 2019 tot het toegankelijker maken van de rechtsbijstandsverzekering werd op 8 mei 2019 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. De wet voert een belastingvermindering in voor de premies van rechtsbijstandsverzekeringen die voldoen aan de in de wet voorziene voorwaarden inzake gedekte risico's, minimale waarborg en wachtermijnen.

Hierna wordt kort ingegaan op drie aspecten van de nieuwe regeling: de omvang van de belastingvermindering (1), de minimale voorwaarden waaraan de overeenkomsten voor een rechtsbijstandsverzekering moeten voldoen om in aanmerking te komen voor die belastingvermindering (2), en de concrete toepassing van de regeling op de erelonen van advocaten (3).

(1) Omvang van de belastingvermindering

In het Wetboek van Inkomstenbelastingen (WIB92) wordt een nieuw artikel 145 opgenomen dat voorziet in een belastingvermindering voor de premies van een rechtsbijstandsverzekering in de zin van artikel 154 W.Verz., die de belastingplichtige individueel heeft afgesloten bij een in de EER gevestigde verzekeringsonderneming, en die voldoet aan alle minimale voorwaarden bepaald in de wet van 22 april 2019.

De premiebetalingen komen in aanmerking voor de belastingvermindering tot een bedrag van 310 EUR voor aanslagjaar 2020 (indexatie op grond van een basisbedrag van 195 EUR). De belastingvermindering is gelijk aan 40 % van het in aanmerking te nemen bedrag, waardoor de maximale belastingvermindering voor aanslagjaar 2020 124 EUR zal bedragen.

De regeling inzake de vrijstelling van de jaarlijkse premietaks, zoals voorzien in artikel 176², 12° Wetboek diverse rechten en taksen en het KB van 15 januari 2007 inzake de minimumvoorwaarden rechtsbijstandsverzekering om in aanmerking te komen voor de premievrijstelling, wordt opgeheven door de wet van 22 april 2019.

(2) Minimale voorwaarden rechtsbijstandsverzekering

De artikelen 2-9 van de wet stellen de minimale voorwaarden vast waaraan een rechtsbijstandsverzekering moet voldoen om aanleiding te geven tot een belastingvermindering. Het betreft aldus geen 'modelverzekeringsovereenkomst rechtsbijstand' waarin minimumgarantievoorwaarden worden vastgesteld waaraan elke verzekeringsovereenkomst zou moeten voldoen. Uit de Memorie van Toelichting blijkt dat deze voorwaarden gebaseerd zijn op voornoemd KB van 15 januari 2007 (*Parl.St.* Kamer 2018-2019, nr. 3560/001; 5). Er wordt o.m. voorzien in minimale voorwaarden op het vlak van:

- *wachttijd* (artikel 6, § 2): niet meer dan 5 jaar voor contractuele geschillen met betrekking tot de goede uitvoering van bouwwerken; niet meer dan 3 jaar voor geschillen inzake echtscheiding; niet meer dan 1 jaar voor o.a. (andere) geschillen inzake personen- en familierecht, verbintenissen uit overeenkomst of arbeidscontracten. Voor niet in deze bepaling vermelde geschillen (zoals bijvoorbeeld inzake onrechtmatige daad) mag geen enkele wachttijd worden voorzien in de polis;
- *aard van het geschil* (artikel 7): hierin wordt overgenomen wat reeds voorzien was in voormeld KB van 15 januari 2007, maar met een uitbreiding van de waarborg tot alle geschillen die ressorteren onder het recht inzake verbintenissen uit overeenkomst, zonder uitsluiting van de geschillen met betrekking tot de goede uitvoering van bouwwerken. Ook geschillen m.b.t. arbeidscontracten, het statuut van ambtenaar en het sociaal statuut van zelfstandigen, worden verzekerd. De verzekeraar kan verder niet langer het contentieux van de prejudiciële vragen uitsluiten dat betrekking heeft op een door de waarborg gedekt geschil. Artikel 7, § 2 voorziet een lijst van 15 soorten geschillen die wel kunnen worden uitgesloten van de waarborg;
- *minimaal waarborgplafond* (artikel 8, § 3): het plafond van de waarborg moet worden vastgesteld op ten minste 13.000 EUR per geschil in burgerlijke zaken, en ten minste 13.500 EUR voor een geschil in strafzaken. Het plafond kan wel worden vermindert voor een geschil m.b.t. een echtscheiding (tot 3.375 EUR), alsook voor geschillen inzake bouwwerken en arbeidsgeschillen (tot 6.750 EUR).

(3) Toepassing op erelonen van advocaten

Artikel 8, § 2 van de wet voorziet dat de waarborg voor de kosten en erelonen van advocaten door de verzekeraar ten laste wordt genomen ten belope van de door de Koning vastgestelde bedragen per prestaties. Elke overschrijding hiervan valt ten laste van de verzekerde zelf, al kan de verzekeraar wel aanbieden die overschrijding ten laste te nemen. Overeenkomstig artikel 11 van de wet